

terlig lille Løn, hvad der bevirker, at han er en meget stor Byrde for sine Forældre. Det, der her foregaar, er i Virkeligheden, at den arbejdende Befolkning, hvorfra Lærlingene kommer, er underkastet en Beskæftning til Fordel for Arbejdsgiverklassen, og den Byrde, det Besvær, det volder at forny Haandværk og Industri, er paa Grund af den nugældende Lærlingelov helt og udelukkende lagt paa den arbejdende Del af Befolkningen, medens det dog var rimeligt, at Haandværk og Industri som Erhverv bar den væsentligste Del, af Besværet og Bekostningen ved at forny Faget. Jeg tror derfor ikke, man kan nøjes med det, det ærede Medlem fra Skern (Sigurd Berg) udtalte, fremdeles at lade Forældre og Værger være dem, der kontrollerer de unge Menneskers Uddannelse og varetager deres Interesser. Man har fra den nugældende Ordning fuld Erfaring for, at det ikke er tilstrækkeligt. Arbejdsgiveren er i det Forhold den stærkeste, det har de forløbne mange Aar vist, og det i en saadan Grad, at hele Forholdet stivner og slet ikke bliver Genstand for den Udvikling, som i øvrigt er foregaaet paa alle andre Omraader.

Foruden alle disse Brist ved Læreforholdet er det tillige ofte saadan, at disse besværlige Aar af de unge Mennesker og deres Forældre slides igennem ganske til Unytte. Det er ofte saaledes, at Lærlingen ikke faar den Uddannelse, han skulde have haft, og kun bliver lidet skikket til at arbejde i det Fag, hvorom det drejer sig. Mangfoldige er af den Grund efter at have udstaaet en 5-aarig Læretid gaaet over i de ufaglærtes Rækker og har saaledes ganske spildt de 5 Læreaar. Beklageligvis har de store og meget stærke Arbejdsgiverorganisationer, som er skabte i den sidste Menneskealder, vist en komplet Mangel paa Interesse for dette Forhold. Naar Erhvervene samles i stærke Organisationer, skulde man synes, at de ogsaa maatte samles om saa vigtige — ogsaa for dem vigtige — Ting, som Fornyelsen af Haandværk og Industri er, men man har ikke fra Arbejdsgiverorganisationernes Side lagt nogen som helst Interesse for denne Sag for Dagen, og naar Fagforeningerne har kaldt paa denne Interesse, har de faaet nogle velvillige Talemaader om, at man kunde godt indse det ønskelige i, at der skete visse Forandringer, men man savnede ganske Myndighed og Kompetence til at gribe ind her, og det er vel nok i juridisk Forstand rigtigt, de paagældende Organisationer er ikke byggede op med det for Øje. Jeg vil imidlertid

have Lov til at paastaa, at hvis der hos de paagældende virkelig var Interesse til Stede for dette Forhold, vilde det sikkert have givet sig Udtryk, og de vilde gennem disse Organisationer have fundet Veje og Midler til at fremskaffe den Forbedring af Lærlingeforholdet, som er i saa høj Grad tiltrængt. Al Erfaring viser derfor, at kun Lovgivningen kan hjælpe paa dette Omraade, her kan det ikke nytte at tale smukke Ord om den faglige Indsigt, det private Initiativ og Ansvar hos Mestre, Forældre og Værger. Erfaringen viser tydeligt og klart, at det alt sammen intet hjælper, her maa en Fornyelse af Lovgivningens Vej til for at hidføre bedre Tilstande.

Skønt jeg beklager de pessimistiske og paa mange Punkter lidet venlige Udtalelser fra det ærede Medlems Side, der talte paa Partiet Venstres Vegne, vil jeg dog have Lov til at tro, at der, naar man kommer til en Forhandling om denne Sag i et Udvalg, vil vise sig Mulighed for at naa et positivt Resultat, som kan fremskaffe nogle af de Forbedringer, der er Trang til.

Med Hensyn til Lovforslagets Enkeltheder skal heller ikke jeg fordybe mig i dem alle, men kun nævne ganske enkelte Ting, idet jeg mener, som den foregaaende Taler, at hvis der er Ting, jeg ikke nævner, vil dermed ikke være sagt, at jeg har taget Standpunkt enten for eller imod det, som Ordføreren for Venstre udtalte.

Rammerne er jo udvidede til ogsaa at omfatte fri Næring, og det anser jeg for at være et absolut Fremskridt. At et Erhverv som Gartneri drages ind under Lærlingelovgivningen, er aldeles naturligt, idet Forholdene indenfor dette Fag har udviklet sig om muligt endnu værre end indenfor Fagene under bunden Næring, hvor Lærlingeloven af 1889 har været gældende. Det er muligt, at det ogsaa vil være nødvendigt at drage Mejerier med ind under Lærlingeloven. Jeg tør ikke paa dette Tidspunkt tage bestemt Standpunkt dertil. Man maa høre, hvad der fra interesseret og sagkyndig Side kan siges for og imod.

Et vigtigt Punkt i Lærlingeforholdet er Læretidens Længde, og den Læretid, som hidtil har været gældende i Danmark, er i de allerfleste Fag uforholdsmæssig lang. Tidligere var Læretiden her i Landet i Almindelighed 3—4 Aar, indtil Loven af 1889 kom og bestemte i en af sine Paragraffer en Maksimumslæretid af 5 Aar. Ogsaa her viser det sig, i hvor